

**Pytania i odpowiedzi:
nowe zasady dotyczące podróży ze zwierzętami domowymi i
paszportów zwierząt domowych
dla obywateli UE podróżujących wewnątrz i poza granice UE**

Wprowadzenie

Od 29 grudnia 2014 r. zmieniają się przepisy dotyczące podróży ze zwierzętami domowymi i paszportów zwierząt domowych. Niniejszy dokument ma na celu udzielenie odpowiedzi na główne pytania, jakie mogą Państwo mieć w związku z tymi zmianami. Niniejszy dokument został opracowany we współpracy z Komisją Europejską. Niemniej jednak chcielibyśmy zwrócić uwagę, że w celu uzyskania najbardziej aktualnych informacji najlepiej skontaktować się z właściwymi organami w kraju pochodzenia i przeznaczenia.

Nowe zasady dotyczące podróży ze zwierzętami domowymi i paszportów zwierząt domowych – pytania i odpowiedzi

INFORMACJE OGÓLNE.....	3
1. Czy w dniu 29 grudnia 2014 r. wymagane będą nowe paszporty zwierząt domowych? Co oznacza to dla mojego psa, kota lub fretki?	3
2. Mieszkam w UE. Gdzie mogę uzyskać paszport zwierzęcia domowego?	3
3. Jakie zwierzęta domowe potrzebują paszportu?	4
4. Ile trzeba zapłacić za paszport zwierzęcia domowego?	4
5. Na jak długo przed podróżą należy skontaktować się z weterynarzem?	4
6. Co się stanie, jeśli podróżuję z więcej niż pięcioma zwierzętami domowymi?	4
7. Jakie są główne wymogi dotyczące podróżowania ze zwierzęciem domowym w obrębie UE?	5
9. Czy muszę (jako właściciel) towarzyszyć zwierzęciu w podróży?	5
10. Jaki jest minimalny wiek, aby zwierzę mogło podróżować?	6
11. Co się stanie, jeśli podróżuję ze swoim zwierzęciem i nie spełniam wymogów?	6

12. Jestem na wakacjach na Bliskim Wschodzie lub w Północnej Afryce i chcę przywieźć do domu zbląkanę zwierzę. Jakie są wymogi?	6
MICROCHIP.....	7
1. Dlaczego przed podróżą ważne jest wszczępienie zwierzęciu mikroczipu?.....	7
2. Gdzie mogę zidentyfikować moje zwierzę?.....	7
3. Czy dozwolona jest identyfikacja za pomocą tatuażu?	7
4. Czy konieczne jest zidentyfikowanie zwierzęcia przed jego zaszczępieniem przeciwko wścieklicznie?	7
SZCZĘPIENIE PRZECIWKO WŚCIEKLIŹNIE	8
1. Dlaczego szczępienie przeciwko wścieklicznie jest konieczne?	8
2. Jak często zwierzę musi otrzymywać szczępienkę przeciwko wścieklicznie, żeby spełniać wymogi?	8
3. Kiedy wymagane jest pobranie próbki krwi do badania pod kątem wścieklicziny?	8
4. Czy należy szczępić przeciwko wścieklicznie zwierzęta w wieku poniżej 3 miesięcy?	8
5. Czy wymagane są inne szczępienki?.....	9
6. Co zrobić, jeśli zwierzę rozchoruje się po przyjęciu szczępienki?.....	9
PASZPORT ZWIERZĘCIA DOMOWEGO.....	9
1. Czy w dniu 29 grudnia 2014 r. wymagane będą nowe paszporty zwierząt domowych? Co oznacza to dla mojego psa, kota lub fretki?	9
2. Dlaczego wprowadzane są nowe paszporty zwierząt domowych?.....	9
3. Jakie są głównie różnice między starym a nowym paszportem?	9
4. Co zrobić, jeśli się zgubiło stary paszport?	9
5. Nie jestem obywatelem UE, ale będę mieszkał w UE razem ze zwierzęciem przez kilka lat. Czy mogę uzyskać dla niego paszport ważny na czas pobytu w UE?	10
6. Podróżuję do państwa członkowskiego UE z kraju spoza UE. Czy mogę używać paszportu zwierzęcia domowego?	10

7. Podróżuję z państwa członkowskiego UE do kraju spoza UE. Czy mogę używać paszportu zwierzęcia domowego?	10
8. Mieszkam na jednym z terytoriów UE położonych poza kontynentem europejskim, np. na Martynice lub Wyspach Kanaryjskich. Czy mogę używać paszportu zwierzęcia domowego?..	10
LECZENIE PRZECIW TASIEMCOWI I INNYM CHOROBYM	12
1. Kiedy zwierzę wymaga leczenia przeciw tasiemcowi?	12
2. Co, jeżeli po podróży zwierzę zachorowało, lub obawiam się, że zostało narażone na chorobę?.....	12
DALSZE INFORMACJE.....	13
1. Gdzie mogę uzyskać więcej informacji?	13

ZASTRZEŻENIE: Mimo że autorzy dołożyli wszelkich starań, przygotowując ten dokument, aby uzyskać najbardziej aktualne informacje, najlepiej skontaktować się z właściwymi organami w kraju pochodzenia i przeznaczenia. Autorzy nie mogą zagwarantować ani ręczyć, że informacje w ramach pytań i odpowiedzi są prawidłowe, dokładne i kompletne.

INFORMACJE OGÓLNE

1. Czy w dniu 29 grudnia 2014 r. wymagane będą nowe paszporty zwierząt domowych? Co oznacza to dla mojego psa, kota lub fretki?

Jeżeli państwa zwierzę domowe otrzymało paszport przed 29 grudnia 2014 r., nie potrzebują Państwo nowego dokumentu. Stary paszport jest nadal ważny.

Jeżeli Państwa zwierzę otrzyma paszport po 29 grudnia 2014 r., będzie to nowy paszport zwierzęcia domowego.

2. Mieszkam w UE. Gdzie mogę uzyskać paszport zwierzęcia domowego?

Muszą się Państwo skontaktować z weterynarzem w Państwa kraju. W każdym państwie UE krajowe organy są odpowiedzialne za wydawanie paszportów weterynarzom, którzy zostali upoważnieni do tego celu.

3. Jakie zwierzęta domowe potrzebują paszportu?

Nowy system unijny dotyczy kotów, psów i fretek. W przypadku innych zwierząt obowiązują przepisy krajowe.

W przypadku wszystkich innych zwierząt domowych, z którymi chcą Państwo podróżować, należy więc skontaktować się z krajowymi organami w Państwa kraju i/lub w kraju, do którego chcą Państwo jechać. Jeżeli Państwa zwierzę jest mieszańcem (jak np. kot bengalski lub wilczak) powinni się Państwo skontaktować z ministerstwem w Państwa kraju.

4. Ile trzeba zapłacić za paszport zwierzęcia domowego?

Nie ustalono żadnej jednolitej opłaty za wydanie paszportu zwierzęcia domowego. Cena będzie zależała od kraju, weterynarza wydającego paszport i innych ewentualnych czynności z tym związanych.

5. Na jak długo przed podróżą należy skontaktować się z weterynarzem?

Zaleca się kontakt z weterynarzem na długo przed planowaną podróżą ze swoim zwierzęciem. W zależności od kraju, do którego chcą Państwo jechać, oraz od tego, czy Państwa zwierzę ma ważne szczepienie przeciwko wściekliznie lub czy potrzebuje badania krwi, przygotowania do podróży mogą zająć tygodnie, a nawet miesiące. W przypadku podróży w obrębie UE radzimy odwiedzić weterynarza przynajmniej na dwa miesiące przed podróżą, a w przypadku podróży poza UE – nawet wcześniej.

6. Co się stanie, jeśli podróżuję z więcej niż pięcioma zwierzętami domowymi?

Jeżeli podróżują Państwo z więcej niż pięcioma zwierzętami domowymi, muszą spełnić Państwo wymogi podobne do tych obowiązujących w zakresie przemieszczania o charakterze handlowym (zarówno w obrębie UE, jak i spoza UE). Muszą Państwo skontaktować się z ministerstwem w Państwa kraju, aby uzyskać odpowiedni certyfikat.

Wyjątek od tego wymogu stanowi sytuacja, gdy podróżują Państwo ze zwierzętami w wieku ponad sześciu miesięcy w celu udziału w wystawie, konkursie lub imprezie sportowej. Właściciel musi przedstawić na to dowód.

7. Jakie są główne wymogi dotyczące podróżowania ze zwierzęciem domowym w obrębie UE?

Główne wymogi dotyczące podróżowania z psami, kotami lub fretkami to:

- wszczepiony mikroczip,
- ważne szczepienie przeciwko wściekliźnie,
- upłynięcie odpowiedniego okresu po szczepieniu i przed podróżą (przynajmniej 21 dni, z wyjątkiem dawek przypominających),
- leczenie przeciwko *Echinococcus multilocularis*: nieobowiązkowe dla psów w przypadku podróży do niektórych krajów:

8. Jakie są główne wymogi dotyczące podróżowania ze zwierzęciem domowym poza UE?

Muszą Państwo zasięgnąć informacji o wymogach obowiązujących w kraju, do

którego Państwo podróżują, oraz o wymogach unijnych obowiązujących po powrocie z tego kraju. Oprócz mikroczipu i ważnego szczepienia przeciwko wściekliźnie, Państwa zwierzę może wymagać przed wyjazdem z UE badania próbki krwi pobranej przynajmniej 30 dni po szczepieniu, która musi zostać poddana analizie w zatwierdzonym laboratorium. Zaleca się rozpoczęcie przygotowań na długo przed podróżą – w niektórych krajach przejście tej procedury trwa kilka miesięcy.

9. Czy muszę (jako właściciel) towarzyszyć zwierzęciu w podróży?

Tak, zasadniczo wszystkim zwierzętom domowym towarzyszyć musi właściciel. W niektórych sytuacjach wykonanie tego może być trudne, dlatego, jeżeli podróż zwierzęcia i jego właściciela odbywają się w odstępie maksymalnie pięciu dni od siebie, uznaje się, że zwierzęciu „towarzyszy”

właściciel. Jeżeli Państwa podróż odbywa się przed podróżą zwierzęcia lub po niej, mogą Państwo potrzebować usług upoważnionej osoby.

10. Jaki jest minimalny wiek, aby zwierzę mogło podróżować?

W wielu krajach niedozwolone jest podróżowanie ze zwierzęciem domowym w wieku poniżej 4 miesięcy.

Od 29 grudnia 2014 r. Państwa zwierzę musi mieć co najmniej 12 tygodni, aby można było je zaszczepić przeciwko wściekliznie do celów podróży. Niektóre kraje akceptują zwierzęta w wieku poniżej 12 tygodni bez szczepienia przeciwko wściekliznie, ale większość – nie. Przed podróżą muszą Państwo zasięgnąć informacji na ten temat. Jeżeli zwierzę otrzyma szczepienie przeciwko wściekliznie, które zgodnie ze specyfikacją techniczną zawartą w pozwoleniu na dopuszczenie do obrotu szczepionki wymaga tylko jednej dawki, właściciel może podróżować ze zwierzęciem nie wcześniej niż 21 dni po szczepieniu.

11. Co się stanie, jeśli podróżuję ze swoim zwierzęciem i nie spełniam wymogów?

Przed podróżą należy się upewnić, że zwierzę spełnia wszystkie wymogi. Zabrania się podróżowania za granicę ze zwierzęciem domowym z naruszeniem zasad dotyczących takich podróży. Zwierzęta, które nie spełniają wymogów, mogą stwarzać potencjalnie poważne zagrożenie dla zdrowia zwierząt i ludzi. Mogą one wprowadzić wściekliznę do danego kraju z fatalnymi skutkami. Zwierzęta niespełniające wymogów mogą zostać objęte kwarantanną, odrzucone lub w ostateczności usłone na koszt właściciela. Wobec osób łamiących przepisy stosuje się surowe kary. Państwa członkowskie sprawdzają WSZYSTKIE zwierzęta, które dostają się na ich terytorium spoza UE, i przeprowadzają niedyskryminacyjne kontrole zwierząt dostających się na ich terytorium z krajów w obrębie UE.

12. Jestem na wakacjach na Bliskim Wschodzie lub w Północnej Afryce i chcę przywieźć do domu zbłąkane zwierzę. Jakie są wymogi?

Uwaga! W tych krajach nadal występuje wścieklizna! Nie mogą Państwo zabrać zbłąkanego zwierzęcia od razu do domu, ponieważ nie jest znany status tego zwierzęcia w zakresie wścieklizny. Gdy zwierzę jest zakażone wścieklizną, okres między zarażeniem a wystąpieniem objawów trwa zazwyczaj od jednego do trzech miesięcy. Może się on jednak wahać od mniej niż jednego tygodnia do ponad roku. Mimo że zwierzę wygląda zupełnie zdrowo, może być zarażone.

Zwierzę można zabrać do domu po wszczępieniu mikroczipu i zaszczępieniu przeciwko wściekliwości. W zależności od kraju zwierzę może także wymagać badania próbki krwi pobranej przynajmniej 30 dni po szczepieniu, która musi zostać poddana analizie w zatwierdzonym laboratorium. Dopiero po upływie trzech miesięcy od pobrania krwi można zabrać zwierzę do domu.

MICROCHIP

1. Dlaczego przed podróżą ważne jest wszczępienie zwierzęciu mikroczipu?

Wszczępienie mikroczipu przed podróżą jest obowiązkiem prawnym.

Wszczępienie zwierzęciu mikroczipu i zarejestrowanie go w krajowej bazie danych może być też najlepszym sposobem, by zwiększyć szanse powrotu zwierzęcia do domu, jeżeli zostało ukradzione lub się zgubiło. W przeciwieństwie do obroży i przywieszek dla psów, które mogą odpaść lub zostać zdjęte, mikroczip jest bardziej trwałą formą oznaczenia psa.

2. Gdzie mogę zidentyfikować moje zwierzę?

Aby wszczępić zwierzęciu mikroczip, należy udać się do weterynarza. Przy okazji wszczępienia mikroczipu, weterynarz może jednocześnie zbadać stan zdrowia zwierzęcia i wykonać wymagane szczepienia (m.in. przeciwko wściekliwości). W niektórych krajach mikroczipy wszczępiają także inne osoby, które zostały specjalnie przeszkolone w tym celu.

3. Czy dozwolona jest identyfikacja za pomocą tatuażu?

Tak, ale podróż za granicę z tatuażem jest dozwolona, jeżeli został on wykonany przed 3 lipca 2011 r. Tatuaż musi być czytelny.

4. Czy konieczne jest zidentyfikowanie zwierzęcia przed jego zaszczępieniem przeciwko wściekliwości?

Tak, musi się to odbywać w odpowiedniej kolejności. Aby mieć pewność co do tożsamości zwierzęcia podczas jego szczepienia, musi ono posiadać mikroczip przed zaszczępieniem.

SZCZEPIENIE PRZECIWKO WŚCIEKLIŹNIE

1. Dlaczego szczepienie przeciwko wściekliznie jest konieczne?

Szczepienie przeciwko wściekliznie chroni psa przed narażeniem na wściekliznę.

Wścieklizna pozostaje jedną z najpoważniejszych odzwierzęcych chorób wirusowych na świecie. Mimo że można jej zapobiec w 100 procentach, szacuje się, że każdego roku na wściekliznę umiera 55 tys. osób: niemal wszystkie w krajach rozwiniętych, z czego połowa to dzieci poniżej 15 roku życia.

W Unii Europejskiej od lat 80. zachorowalność na wściekliznę znacząco spadła, głównie dzięki połączeniu szczepienia psów domowych i dzikich zwierząt. Dzięki tym działaniom wiele krajów europejskich uznaje się za „wolne od wścieklizny”, a choroba ta została niemal zapomniana.

Wścieklizna pozostaje jednak endemiczną chorobą w kilku krajach wokół UE. Oznacza to, że bardzo ważne jest, by pies był regularnie szczepiony. Należy też być bardzo ostrożnym podczas podróży do krajów, gdzie nadal obecna jest wścieklizna przenoszona przez psy.

2. Jak często zwierzę musi otrzymywać szczepionkę przeciwko wściekliznie, żeby spełniać wymogi?

Zgodnie ze specyfikacją techniczną zawartą w pozwoleniu na dopuszczenie do obrotu szczepionki w kraju, w którym jest ona podawana. Państwa weterynarz będzie to wiedział.

Nowe zasady obowiązujące w europejskich krajach zawierają wymóg sporządzenia wykazu dopuszczonych do obrotu szczepionek przeciwko wściekliznie. Gdy tylko wykaz taki będzie gotowy, zamieścimy w tym dokumencie odnośnik do niego.

3. Kiedy wymagane jest pobranie próbki krwi do badania pod kątem wścieklizny?

Pobranie próbki krwi jest konieczne w przypadku podróży do określonych krajów spoza UE oraz powrotu z nich.

4. Czy należy szczepić przeciwko wściekliznie zwierzęta w wieku poniżej 3 miesięcy?

Nie, zwierzę w wieku poniżej 3 miesięcy może być za młode, by szczepionka przeciwko wściekliznie była skuteczna, dlatego według nowej zasady dla szczepienia pierwotnego przeciw wściekliznie obowiązuje minimalny wiek 12 miesięcy.

5. Czy wymagane są inne szczepionki?

Do podróży w obrębie UE nie są potrzebne inne szczepionki niż przeciwko wściekliźnie. W przypadku podróży poza UE mogą być wymagane inne szczepienia. Należy wcześniej zasięgnąć na ten temat informacji.

Niemniej jednak ze względu na zdrowie zwierzęcia, zaleca się szczepienia przeciwko innym powszechnym chorobom, w szczególności przeciwko parwowirusowi psów, wirusowi nosówki, adenowirusowi psów i panleukopenii kotów.

6. Co zrobić, jeśli zwierzę rozchoruje się po przyjęciu szczepionki?

Skutki uboczne szczepień, w tym przeciwko wściekliźnie, są bardzo rzadkie, ale mogą wystąpić. Jeżeli Państwa zwierzę wykazuje niepożądaną reakcję po szczepionce, należy o tym zawsze poinformować weterynarza, nawet jeśli jest to reakcja łagodna i samoistnie ustępująca.

PASZPORT ZWIERZĘCIA DOMOWEGO

1. Czy w dniu 29 grudnia 2014 r. wymagane będą nowe paszporty zwierząt domowych? Co oznacza to dla mojego psa, kota lub fretki?

Jeżeli państwa zwierzę domowe otrzymało paszport przed 29 grudnia 2014 r., nie potrzebują Państwo nowego dokumentu. Stary paszport jest nadal ważny.

Jeżeli Państwa zwierzę otrzyma paszport po 29 grudnia 2014 r., będzie to nowy paszport zwierzęcia domowego.

2. Dlaczego wprowadzane są nowe paszporty zwierząt domowych?

Nowe paszporty są wprowadzane w celu poprawy ich zabezpieczeń.

3. Jakie są głównie różnice między starym a nowym paszportem?

Nowy paszport zwierzęcia domowego będzie:

- zawierał laminowane paski pokrywające informacje o mikroczipie oraz wszelkim leczeniu poświadczone naklejką,
- miał stronę przeznaczoną na informacje dotyczące weterynarza, który wydał paszport,
- w przypadku szczepień przeciwko wściekliźnie trzeba będzie wpisać datę „ważne od” (z wyjątkiem dawki przypominającej). Pozwoli to właścicielom zwierząt odczytać, kiedy paszport będzie upoważniał do podróży, i uprości proces sprawdzania zgodności z wymogami.

4. Co zrobić, jeśli się zgubiło stary paszport?

Należy się skontaktować z weterynarzem, żeby otrzymać nowy paszport dla zwierzęcia, i ponownie je zaszczepić.

5. Nie jestem obywatelem UE, ale będę mieszkał w UE razem ze zwierzęciem przez kilka lat. Czy mogę uzyskać dla niego paszport ważny na czas pobytu w UE?

Tak. Należy się skontaktować z weterynarzem w dowolnym państwie członkowskim UE i przeprowadzić odpowiednie szczepienie, aby uzyskać paszport dla zwierzęcia.

6. Podróżuję do państwa członkowskiego UE z kraju spoza UE. Czy mogę używać paszportu zwierzęcia domowego?

Nie, zasadniczo paszport zwierzęcia domowego może być używany tylko w przypadku podróży między państwami członkowskimi Unii Europejskiej. Można jednak używać takiego paszportu w przypadku podróży do lub z kraju sąsiadującego, który przestrzega zasad UE. Kraje te to: Andora, Wyspy Owcze, Gibraltar, Grenlandia, Islandia, Liechtenstein, Monako, Norwegia, San Marino, Szwajcaria i Watykan.

Paszport dla zwierzęcia domowego jest także akceptowany w przypadku powrotu z kraju spoza UE, pod warunkiem że przed wyjazdem z UE spełnione zostały wymagania obowiązujące w tym kraju.

W innych przypadkach zwierzęciu musi towarzyszyć świadectwo zdrowia wydane przez urzędowego weterynarza.

7. Podróżuję z państwa członkowskiego UE do kraju spoza UE. Czy mogę używać paszportu zwierzęcia domowego?

Niektóre kraje spoza UE także akceptują paszporty zwierząt domowych, pod warunkiem że na odpowiedniej stronie paszportu znajduje się poświadczenie urzędowego weterynarza. Należy wcześniej zasięgnąć na ten temat informacji.

8. Mieszkam na jednym z terytoriów UE położonych poza kontynentem europejskim, np. na Martynice lub Wyspach Kanaryjskich. Czy mogę używać paszportu zwierzęcia domowego?

Tak, mogą Państwo używać paszportu, jeśli podróżują Państwo z następujących terytoriów:

- Grenlandia i Wyspy Owcze (paszport duński);
- Gujana Francuska, Gwadelupa, Martynika, Reunion (paszport francuski);

- Wyspy Kanaryjskie (paszport hiszpański);
- Azory i Madera (paszport portugalski);
- Gibraltar (specjalny paszport gibraltarski).

[VET] 8. Czy po 29 grudnia 2014 r. nadal mogę stosować stare modele paszportów, które mam na stanie?

Nie, weterynarzom nie wolno wydawać starych modeli paszportów po 29 grudnia 2014 r. Właściciele zwierząt, którzy otrzymali paszporty przed 29 grudnia 2014 r., mogą ich nadal używać. W takich przypadkach nie ma potrzeby wydawania nowego paszportu!

[VET] 9. Jeżeli klienci przychodzą ze zwierzętami posiadającymi stary paszport, czy powinienem go także zalaminować?

Nie, ale ze względów bezpieczeństwa można zastosować przejrzysty samoprzylepny laminat do pokrycia strony, na której informacje przedstawione są w formie nalepki.

[VET] 10. Na jakiej stronie internetowej najlepiej szukać informacji o krajach, które nakładają dodatkowe wymogi?

Dużo informacji dostępnych jest na stronie internetowej Komisji Europejskiej:

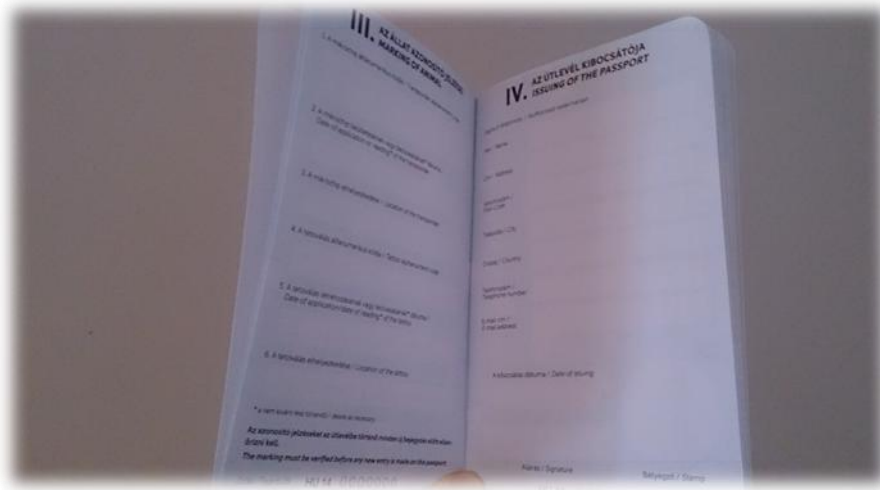
http://ec.europa.eu/food/animal/liveanimals/pets/index_en.htm oraz na stronach internetowych wszystkich państw członkowskich.

http://ec.europa.eu/food/animal/liveanimals/pets/nat_rules_dogscatferret_en.htm

[VET] 11. Jakie są moje obowiązki jako weterynarza w zakresie prowadzenia dokumentacji?

Według nowego rozporządzenia weterynarze są zobowiązani do przechowywania przynajmniej przez 3 lata dokumentacji dotyczącej numerów paszportu zwierzęcia wraz z informacjami w sekcjach I, II i III paszportu:

- numery, miejsce i data wszczęcia lub data odczytu mikroczipu,
- nazwa, gatunek, rasa, płeć, kolor, data urodzenia i wszelkie cechy charakterystyczne bądź wyróżniające lub znaki szczególne zwierzęcia,
- nazwisko właściciela i dane kontaktowe.

LECZENIE PRZECIW TASIEMCOWI I INNYM CHOROBYM

1. Kiedy zwierzę wymaga leczenia przeciw tasiemcowi?

Leczenie przeciw tasiemcowi wymagane jest od zwierzęcia przed podróżą do Finlandii, Irlandii, Malty lub Wielkiej Brytanii.

2. Co, jeżeli po podróży zwierzę zachorowało, lub obawiam się, że zostało narażone na chorobę?

Jeżeli zabierają Państwo zwierzę za granicę, może być ono narażone na choroby niewystępujące w Państwa kraju, np. choroby przenoszone przez ugryzienie pewnych kleszczy lub przez pasożyty, takie jak nicienie sercowe i tasiemiec. Zwierzę może nie mieć naturalnej odporności na takie choroby i zostać zarażone. Niektóre z tych chorób mogą dotyczyć ludzi.

Jeżeli Państwa zwierzę wykazuje oznaki choroby po powrocie z granicy, należy poinformować o tym weterynarza, by mógł rozważyć możliwość wystąpienia choroby lub zarażenia u zwierzęcia za granicą.

Zalecamy konsultacje z weterynarzem na temat zdrowia zwierzęcia i jego zdolności do podróży przed wyjazdem za granicę. W zależności od celu podróży weterynarz powinien być w stanie zalecić leczenie profilaktyczne lub wszelkie inne środki ostrożności, jakie należy podjąć, oraz wskazać, po czym rozpoznać objawy choroby u zwierzęcia.

DALSZE INFORMACJE

1. Gdzie mogę uzyskać więcej informacji?

http://ec.europa.eu/food/animal/liveanimals/pets/index_en.htm